

ORIGINALAS
NESIUNČIAMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Valstybinei maisto ir veterinarijos
 tarnybai

2015-09-21 Nr. 2D-4368 (11.73)
2015-08-14 Nr. 15-08/754

Kopija
Lietuvos savivaldybių asociacijai
Lietuvos ūkininkų sąjungai

DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS SKYRIMO KIAULIŲ LAIKYTOJAMS

Žemės ūkio ministerija pagal nustatytas ir su Europos Komisija suderintas valstybės pagalbos schemas teikia valstybės pagalbos lėšas kiaulių laikytojams už patirtus nuostolius, išlaidas ir (arba) negautas pajamas Už Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) oficialiu nurodymu paskerstas ar sunaikintas kiaules, sunaikintus produktus, pašarus, pašarines žaliavas, kiaulių laikymo vietose atliktą dezinfekciją.

Taip pat pagal žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą valstybės pagalbos schemą teikiama valstybės pagalba už kitų ūkinių gyvūnų (ne kiaulių) įsigijimą VMVT nustatytoje afrikinio kiaulių maro buferinėje zonoje, jeigu kiaulės VMVT oficialiu nurodymu buvo paskerstos arba sunaikintos.

Esant šalyje ekstremaliai situacijai dėl afrikinio kiaulių maro (toliau – AKM), dėl kurio vykdomos skubios veterinarinės priemonės likviduojant ligos židinius ir taikant AKM prevencijos priemones, prašome Jūsų atsižvelgti ir, priimant sprendimus dėl veterinarijos priemonių taikymo, vadovautis ir žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintomis valstybės pagalbos schemomis.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. 3D-2 „Dėl Nuostolių, kuriuos patyrė gyvūnų savininkai vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir šių ligų taikomas veterinarinės sanitarijos priemones, kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą valstybės pagalbos schemą, 2014 m. spalio 24 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-790 „Dėl Paramos teikimo kiaulių laikytojams už kiaules, paskerstas dėl afrikinio kiaulių maro grėsmės, taisyklių patvirtinimo“, taip pat Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-914 „Dėl Pagalbos už įsigytus ūkinius

gyvūnus teikimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintą paramos schemą, kiaulių laikytojai gali gauti valstybės pagalbą tik tuo atveju, jeigu kiaules paskerdė, nugaišino, sunaikino oficialiu VMVT nurodymu (VMVT direktoriaus įsakymu arba Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimu). Šių įsakymų projektai buvo derinti su VMVT, Žemės ūkio ministerija atsižvelgė į derinimo metu pateiktas VMVT pastabas.

Žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintose pagalbos schemose reikalavimai vadovautis oficialiais VMVT įsakymais ar sprendimais nustatyti vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktų nuostatomis (valstybės pagalba gali būti teikiama tik dėl oficialiu kompetentingos valdžios institucijos nurodymu įvykdytų priemonių, t. y. paskerstų ar sunaikintų gyvūnų ar jų produktų, atliktos dezinfekcijos).

Vadovaujantis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus įsakymais:

1. 2013 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. B1-646 „Dėl buferinės afrikinio kiaulių maro zonos nustatymo“ (toliau – įsakymas Nr. B1-646) buvo reglamentuojama, kad visi kiaulių laikytojai, kurių kiaulių laikymo vietos patenka į buferinę afrikinio kiaulių maro zoną, privalo iki 2013 m. gruodžio 1 d. įgyvendinti visas Biologinio saugumo priemonių reikalavimų kiaulių laikymo vietose nuostatas, patvirtintas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. B1-384 (toliau – Biosaugos reikalavimai), nuo 2013 m. gegužės 22 d. netaikyti išimčių, nurodytų Biosaugos reikalavimuose, kiaulių laikymo vietoms, kuriose laikoma ne daugiau kaip 10 kiaulių savo reikmėms arba ne daugiau kaip 2 paršavedės su arba be priauglio ir 1 suaugęs kuilys. Įsakymu Nr. B1-646 kiaulių laikytojams, kurių kiaulių laikymo vietos patenka į buferinę afrikinio kiaulių maro zoną ir neatitinka Biosaugos reikalavimų, nurodyta iki 2013 m. gruodžio 16 d. paskersti arba nugaišinti kiaules arba perduoti jas kitiems kiaulių laikytojams, kurių kiaulių laikymo vietos atitinka nustatytus Biosaugos reikalavimus.

Oficialus VMVT nurodymas kiaulių paskerdimui nuo 2013 m. spalio 11 d. iki 2013 m. gruodžio 16

2. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2014 m. rugsėjo 17 d. įsakymo Nr. B1-800 „Dėl buferinės afrikinio kiaulių maro zonos nustatymo“ 1.2 papunkčiu nustatomos teritorijos, patenkančios į AKM buferinę zoną, ir nurodoma, kad visi kiaulių laikytojai, laikantys ne daugiau kaip 100 vnt. kiaulių, kurių kiaulių laikymo vietos yra afrikinio kiaulių maro buferinėje zonoje, privalo iki 2014 m. gruodžio 15 d. paskersti laikomas kiaules, nebetaikant išimties, kad skerdiamos kiaulės tik iš tų kiaulių laikymo vietų, kuriose neužtikrinami Biosaugos reikalavimai ir panaikinamas įsakymas Nr. B1-646.

Oficialus nurodymas kiaulių paskerdimui nuo 2014 m. rugsėjo 18 d. iki 2014 m. gruodžio 15 d.

2014 m. liepos 24 d. buvo nustatytas AKM židynys Ignalinos r. Kazitiškio sen., Rupinskių kaime.

Žemės ūkio ministerija gavo Ignalinos r. savivaldybės gyventojų prašymą atlyginti nuostolius dėl iki 2014 m. liepos 24 d. paskerstų kiaulių, kurias kaip teigiama rašte, gyventojai paskerdė vadovaudamiesi žodiniiais Ignalinos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos darbuotojų nurodymais.

Iki 2014 m. liepos 24 d. kiaulių laikytojams, kurių kiaulių laikymo vietos yra Ignalinos savivaldybės teritorijoje, bet nepateko į VMVT nustatytą buferinę zoną, nebuvo oficialaus VMVT nurodymo skersti kiaules, todėl kiaulių laikytojai negavo valstybės pagalbos už priverstinį kiaulių paskerdimą ir kitų ūkinių gyvūnų įsigijimą, nes neatitiko galiojančių teisės aktų reikalavimų dėl valstybės pagalbos teikimo už priverstinai paskerstas kiaules ir už įsigytus kitus ūkinius gyvūnus.

3. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 28 d. įsakyme Nr. B1-822 „Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2014 m. rugsėjo 17 d. įsakymo Nr. B1-800 „Dėl buferinės afrikinio kiaulių maro zonos nustatymo pakeitimo“ nustatyta, kad Varėnos ir Trakų rajono savivaldybės įtraukiamos į AKM buferinę zoną, kiaulių laikytojams, laikantiems iki 100 vnt. kiaulių, kurių kiaulių laikymo vietos patenka į šią zoną, nurodyta, kad iki 2015 m. spalio 15 d. privalo paskersti kiaules.

Oficialus nurodymas kiaulių paskerdimui nuo 2015 m. rugpjūčio 29 d. iki 2015 m. spalio 15 d.

Žemės ūkio ministerija taip pat informuota, kad dar iki 2015 m. rugpjūčio 28 d. Trakų r. savivaldybėje, Onuškių, Grendavės ir Rūdiškio seniūnijose žodiniu VMVT darbuotojų nurodymu buvo paskerstos kiaulės. Dėl nuostolių atlyginimo kiaulių laikytojams, kurių kiaulių laikymo vietos yra šiose seniūnijose, taip pat kils problemų, nes VMVT direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. B1-822 įsigaliojo nuo 2015 m. rugpjūčio 29 d.

Kadangi už visuomenės interesais iš savininko paėmus turtą ar vykdomai veiklai pritaikytus apribojimus valstybė privalo teisingai atlyginti nuostolius, prašome Jūsų rasti galimybę šiuos nuostolius atlyginti iš VMVT skirtų asignavimų arba Žemės ūkio ministerijai iki 2015 m. rugsėjo 22 d. pateikti konkrečius pasiūlymus dėl galiojančių teisės aktų pakeitimo, nurodant VMVT veiksmus kiaulių laikytojų atžvilgiu, kuriuos būtų galima laikyti oficialiu kompetentingos valdžios institucijos nurodymu kiaulių laikytojams.

Įvertindami Jūsų indėlį kovojant su AKM ir suprasdami, kad esant sudėtingai ekstremaliai AKM situacijai sprendimai ir nurodymai priimami nedelsiant, prašome įvertinti ir tą aplinkybę, kad būtų teisinis pagrindas šių sprendimų ir nurodymų finansavimui. Mūsų nuomone, atitinkamai suderintos įsakymų nuostatos leistų pasiekti geriausių rezultatų dėl afrikinio kiaulių maro prevencijos,

užtikrintų efektyvų valstybės pagalbos lėšų panaudojimą ir skatintų kito nei kiaulininkystės, ūkio plėtrą afrikinio kiaulių maro buferinės zonos vietovėse.

Ministrė

Virginija Baltraitienė